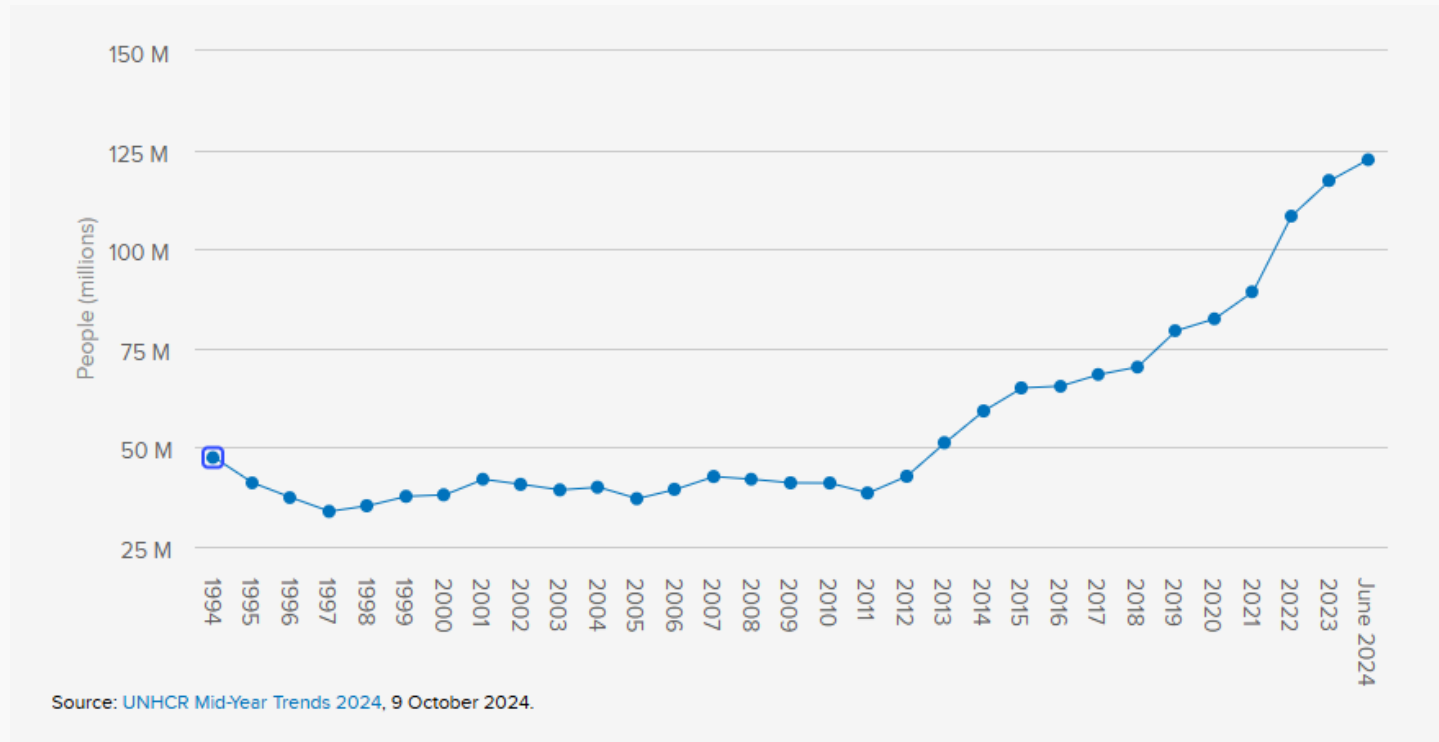

Ευδοκία Κόγια - AM 7567132400019

Π.Μ.Σ. “Κυβερνοψυχολογία”- Τμήμα Ψυχολογίας, Ε.Κ.Π.Α.

Μετανάστες και Πρόσφυγες στην Ψηφιακή Εποχή: Ο Ρόλος του Διαδικτύου και των Αναδυόμενων Τεχνολογιών στις Νέες Μορφές Υποστήριξης και Διαχείρισης

Θέματα Κοινωνικής Ψυχολογίας στον Κυβερνοχώρο Β'

Παγκόσμια Στατιστικά Εκτοπισμένων (Ιούνιος 2024)

Σύνολο εκτοπισμένων παγκοσμίως: 122.6 εκατομμύρια.

Πρόσφυγες, αιτούντες άσυλο και εσωτερικά εκτοπισμένοι (IDPs)

Διαδίκτυο και Μεταναστευτικές Προθέσεις

Έρευνα σε **29 αφρικανικές** χώρες με δείγμα **50.953** άτομα για τη **διερεύνηση της σχέσης μεταξύ διαδικτύου, μεταναστευτικών προσδοκιών και προθέσεων.**

Άτομα που έχουν φίλους ή συγγενείς στο εξωτερικό είναι πολύ πιο πιθανό να θέλουν να φύγουν.

Η πρόσβαση στο Internet αυξάνει τόσο την επιθυμία όσο και την πρόθεση για μετανάστευση.

Τα κοινωνικά δίκτυα παρέχουν πρακτική υποστήριξη, πληροφορίες και αίσθηση ασφάλειας.

Σε χώρες χαμηλού εισοδήματος, η επίδραση του Internet είναι μεγαλύτερη στην επιθυμία. Η αντίθεση ανάμεσα στην τοπική πραγματικότητα και τις εικόνες από το εξωτερικό αυξάνει την επιθυμία φυγής.

Άτομα με υψηλότερο εισόδημα προετοιμάζονται ευκολότερα.

(Grubanov-Boskovic et al., 2022)

Τα Smartphones ως Εργαλεία Επιβίωσης

Συνεντεύξεις: 16 άνδρες πρόσφυγες (15 Σύριοι, 1 Ιρακινός).

01

Κοινωνικές ανάγκες

Smartphone ως σύντροφος (επικοινωνία με συγγενείς, διατήρηση κοινοτήτων μεταξύ προσφύγων, αίσθημα συντροφικότητας, συνεργασίας, αλληλοπροστασία από κινδύνους

02

Υλικές ανάγκες

- Οργανωτικό εργαλείο (χρήση GPS, Google Maps, offline χάρτες, social media για χρήσιμες πληροφορίες, διασταύρωση πληροφοριών, αποθήκευση εγγράφων στο κινητό ή σε cloud)
- Μέσο διάσωσης (lifeline) (άμεση βοήθεια στη θάλασσα, μέσο γρήγορης αντίδρασης σε κάθε ενδεχόμενη απειλή)

03

Ψυχολογικές ανάγκες

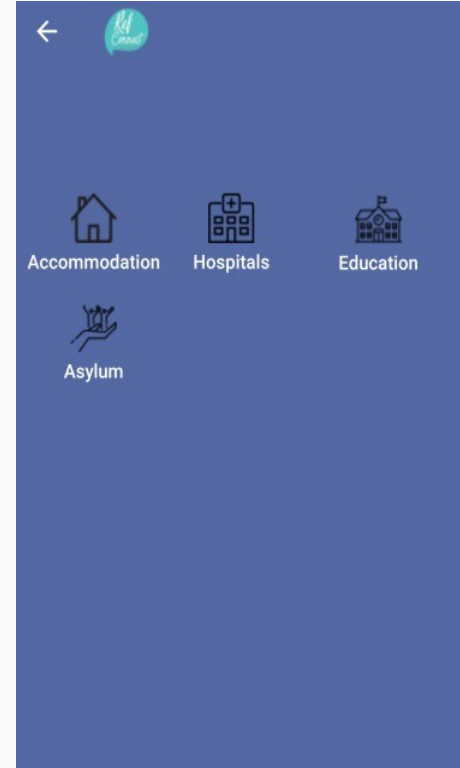
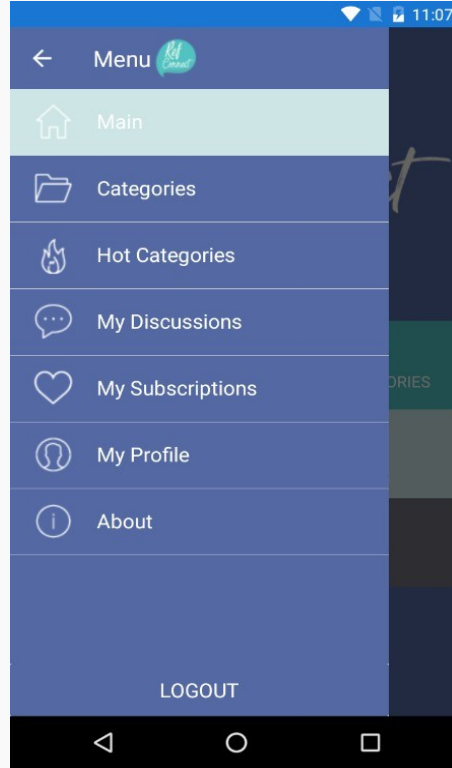
Μέσο απόσπασης/ψυχαγωγίας (παιχνίδια, ταινίες σε περιόδους αναμονής, μέσο τεκμηρίωσης και αποτύπωσης της εμπειρίας, φωτογραφίες σημαντικών στιγμών και συνταξιδιωτών

Κίνδυνοι: κίνδυνος εντοπισμού, καταγραφής κινήσεων ή/ και καταστολής, παραπληροφόρηση, απάτες από ψεύτικους διακινητές, περιορισμένη συνδεσιμότητα, αναζήτηση SIM καρτών σε διαφορετικές χώρες (Alencar et al., 2019)

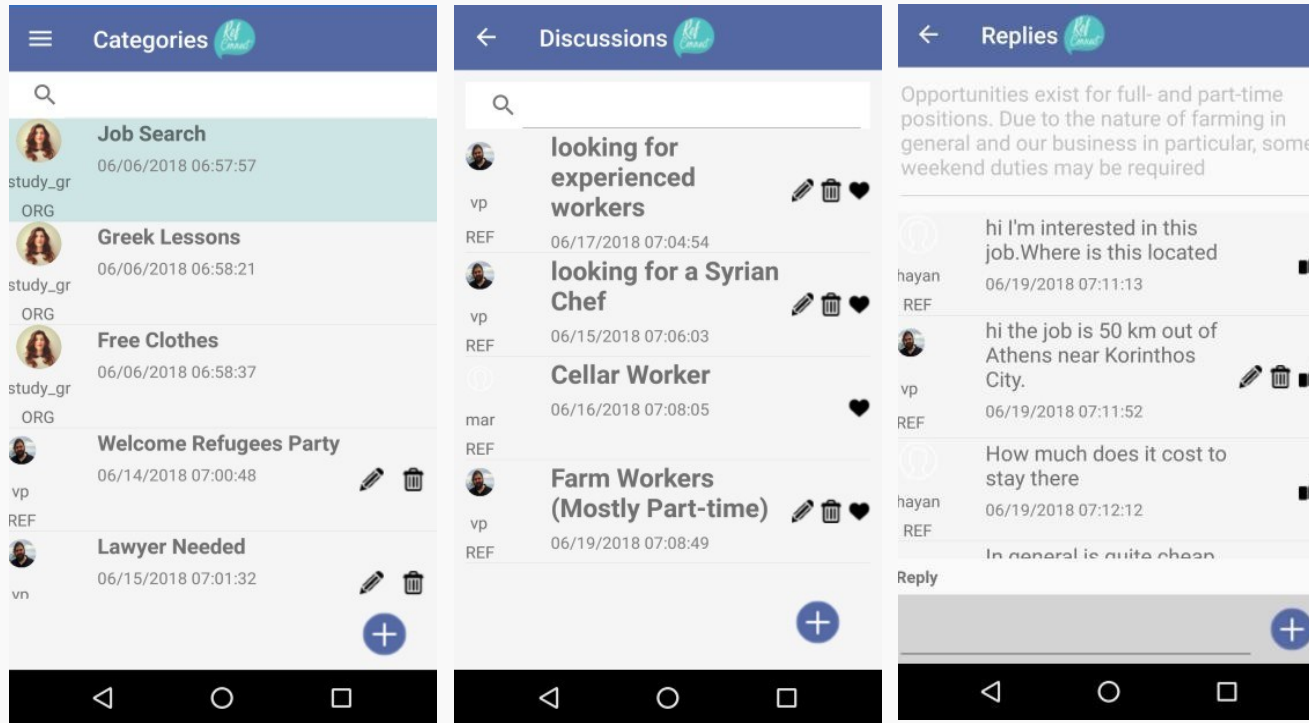
Εφαρμογές για Πρόσφυγες

Εφαρμογή	Λειτουργίες / Καινοτομία
Love-Europe	Πολιτισμική ένταξη, offline πλοήγηση, πολιτιστικά και κοινωνικά γεγονότα
Refugee Buddy	Άσυλο, εργασία, υγεία και επανένωση οικογένειας
REFAID	Χάρτης δομών βοήθειας εντός 150km - δεν αποθηκεύει την τοποθεσία
Find Hello	Υπηρεσίες εκπαίδευσης, υγείας, αναζήτηση εργασίας και δομές υποστήριξης
I Stand With Refugees	Νομική υποστήριξη, μετάφραση, προσβασιμότητα σε εργασία, εκπαίδευση και υπηρεσίες πρώτων βοηθειών
Integreat	Πληροφορίες για άσυλο, εργασία και εκπαίδευση. Υπηρεσίες υποστήριξης νέων, μητέρων, εγκύων και παιδιών
OKA	Πληροφορίες για υγειονομική περίθαλψη, στέγαση, νομική βοήθεια, εργασία, εκπαίδευση, μεταφορές και τροφή
Merhaba Umut	Εκμάθηση γλώσσας, μεταφράσεις, προστασία, μετακίνηση, στέγαση και υγεία
I'MAPPY	Εστιάζει σε νεαρούς πρόσφυγες χωρίς οικογένεια
MiHUB	Στέγαση, εκπαίδευση, υγεία, εργασία, κοινωνικά επιδόματα, ταξίδια, μαθήματα αγγλικών & ελληνικών

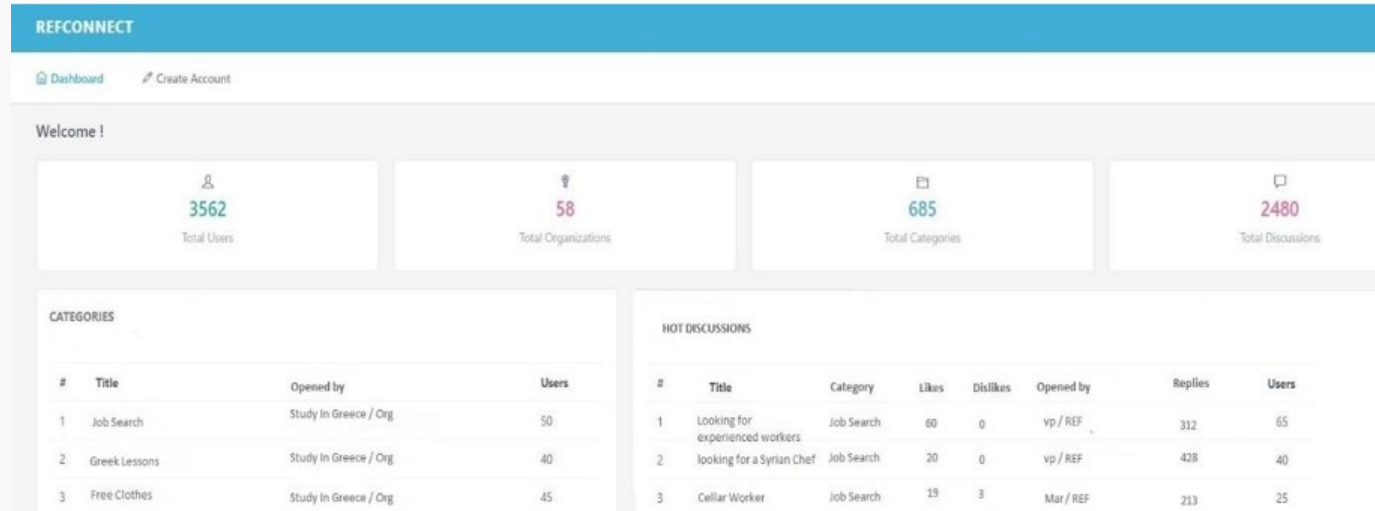
RefConnect - A Mobile Social Network for Refugees

RefConnect - A Mobile Social Network for Refugees

RefConnect - A Mobile Social Network for Refugees

- Μείωση του αισθήματος κοινωνικής απομόνωσης
- Ενίσχυση της συμμετοχής και της συλλογικότητας
- Καταγραφή αναγκών, αλλά και προσφορών
- Συγκεντρωμένες πληροφορίες από πολλούς οργανισμούς
- Καταπολέμηση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού
- Κοινωνική ένταξη

(Kogia et al., 2019)

Τεχνολογία και Επικοινωνία με την Οικογένεια

290 πρόσφυγες (Συρία, Ιράκ, Αφγανιστάν και Αφρικανικές χώρες) - έως τρία χρόνια στο Νέο Μεξικό, ΗΠΑ

- Οι ΤΠΕ διευκολύνουν την επαφή με οικογένεια, προσφέροντας ανακούφιση, παρηγοριά και στήριξη
- Η επικοινωνία με συγγενείς σε εμπόλεμες ζώνες προκαλεί στρες και ενοχές για τη μη στήριξη. Άγχος & κατάθλιψη από κακές ειδήσεις
- Πολλοί πρόσφυγες αποκρύπτουν τις δυσκολίες τους για να προστατεύσουν τους δικούς τους, αποφεύγοντας τις κάμερες
- Έλλειψη πόρων, γνώσεων, ανεπαρκών υποδομών στη χώρα καταγωγής, διαφορά ώρας & περιορισμένος χρόνος

(Shah et al., 2019)

Εφαρμογές Ψυχικής Υγείας για Πρόσφυγες

01

Ανάπτυξη apps

Sanadak, Almhar, Smilers, για διαχείριση PTSD με τεχνικές αυτοβοήθειας.

02

Gamification

Επίπεδα, emoji, εικονικοί χαρακτήρες. Το τραύμα γίνεται παιχνίδι.

03

Αντικατάσταση φροντίδας με αγορά

Χρήματα πάνε σε apps, όχι σε δομές ψυχικής υγείας.

04

Συλλογή προσωπικών δεδομένων

Τα apps αποσπούν "νοητικά αποτυπώματα" (mental prints).

05

Επιτήρηση & data colonialism

Συναισθηματικά και γεωγραφικά δεδομένα πωλούνται σε εταιρείες & αρχές.

06

Αντίσταση προσφύγων

Απόρριψη τεχνολογιών, διαμαρτυρίες, οι οποίες ερμηνεύονται ως έλλειψη "πειθαρχίας" και όχι ως μορφές αντίστασης.

AI ως Εργαλείο Διαχείρισης

Φορέας - Στόχος	Χρήση AI	Κίνδυνοι
Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR) - Στόχος είναι η προστασία των προσφύγων	1.Ελέγχουν ταυτότητες μεταναστών με βιομετρικά στοιχεία (π.χ. σάρωση ίριδας και δακτυλικά αποτυπώματα).	1.Πιθανή παραβίαση δεδομένων από τρίτους, για έναν τόσο ευάλωτο πληθυσμό 2.Οι αλγόριθμοι περιέχουν λάθη ή προκαταλήψεις (π.χ. η περίπτωση του 2002 με Αφγανούς πρόσφυγες, όπου 11.800 άτομα πιθανόν αποκλείστηκαν άδικα από οικονομική βοήθεια λόγω σφαλμάτων στο σύστημα αναγνώρισης ίριδας)

(Nalbandian, 2022)

AI ως Εργαλείο Διαχείρισης

Φορέας - Στόχος	Χρήση AI	Κίνδυνοι
Νέα Ζηλανδία - Έλεγχος των συνόρων και διευκόλυνση μετανάστευσης	1. Ελέγχουν ταυτότητες μεταναστών με βιομετρικά στοιχεία (π.χ. φωτογραφίες, αποτυπώματα). 2. Κατατάσσουν αιτούντες βίζας σε "χαμηλού" ή "υψηλού" ρίσκου. 3. Προβλέπουν κινδύνους (π.χ. ποιος μπορεί να προκαλέσει οικονομικό κόστος ή να παραμείνει παράνομα). 4. Κατάταξη υποθέσεων κατά προτεραιότητα.	1. Οι αλγόριθμοι βασίζονται σε δεδομένα που μπορεί να περιέχουν λάθη ή προκαταλήψεις 2. Ορισμένα συστήματα είναι "μαύρα κουτιά" 3. Πιθανότητα λάθους-άδικες αποφάσεις και άνιση μεταχείριση

(Nalbandian, 2022)

AI ως Εργαλείο Διαχείρισης

Φορέας - Στόχος	Χρήση AI	Κίνδυνοι
ΗΠΑ – Στόχος είναι ο έλεγχος συνόρων, ο εντοπισμός και η απέλαση των μεταναστών	1.Χρησιμοποιούν AI για παρακολούθηση, εντοπισμό και απέλαση μεταναστών χωρίς χαρτιά. 2.Διατηρούν τεράστιες βάσεις δεδομένων με βιομετρικά και κοινωνικά στοιχεία (π.χ. DNA, φωνή, ιστορικό από social media). 3. Δημιουργούν προφίλ των μεταναστών 4. Συνεργάζονται με εταιρείες όπως Amazon, Palantir, Thomson Reuters.	1. Μαζική παραβίαση ιδιωτικότητας . 2. Έλλειψη διαφάνειας: τα περισσότερα συστήματα είναι ιδιωτικά, και δεν ξέρουμε πώς λειτουργούν. 3.Οι μετανάστες δεν γνωρίζουν τι δεδομένα συλλέγονται ούτε πώς χρησιμοποιούνται. 4. Δεν υπάρχει δυνατότητα για ένσταση ή εξήγηση όταν κάποιος αποκλείεται ή απελαύνεται. 5. Η AI είναι εχθρική απέναντι σε ανθρώπους χωρίς χαρτιά — τους στοχοποιεί , χωρίς να νοιάζεται για τα ανθρώπινα δικαιώματά τους.

(Nalbandian, 2022)

AI και Διεθνής Διαχείριση Μετανάστευσης

- AI Divide - Ενίσχυση γεωπολιτικών ανισοτήτων.
- Αμφίσημη χρήση AI:
 - + Πρόβλεψη κρίσεων και ροών, βελτίωση υποδομών.
 - Ενίσχυση πολιτικών αποκλεισμού (επαναπροωθήσεις, αποτροπές εισόδου)
- Datafication - Υπερεξάρτηση από ποσοτικά δεδομένα.
- Κίνδυνοι: Κακή ποιότητα δεδομένων, παραβίαση ιδιωτικότητας, αλγοριθμική αδιαφάνεια.

(Beduschi, 2021)

XR-VR ως Εργαλεία Υποστήριξης

εθνογραφική μέθοδος – 30 άτομα – 3 χρόνια - Αυστραλία

01

Μετατραυματικό Στρες (PTSD) - πολλοί πρόσφυγες διστάζουν να ζητήσουν βοήθεια λόγω ταμπού. Ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής, της αλληλεγγύης και του αισθήματος του ανήκειν. VR θεραπεία σε βετεράνους.

02

Δυσκολίες στην αναζήτηση πληροφορίας (AR για άμεσες μεταφράσεις, κατευθύνσεις στον φυσικό χώρο, για υπηρεσίες και πρόσβαση σε πληροφορίες μέσω φωνητικών εντολών).

03

Πολιτισμική Προσαρμογή (VR παιχνίδια εξοικείωσης με τον πολιτισμό, εφαρμογές που συνδέουν πρόσφυγες με εθελοντές και κοινότητες, εικονικά εργαστήρια πολιτισμικού προσανατολισμού).

(Almohamed et al., 2019)

Βιβλιογραφία

- Abdelrahman, M. (2023). Trauma apps and the making of the 'smart' [refugee](#). *Environment and Planning D: Society and Space*, 41(3), 513–528. <https://doi.org/10.1177/02637758231173416>
- Alencar, A., [Kondova](#), K., & Ribbens, W. (2019). The smartphone as a lifeline: An exploration of refugees' use of mobile communication technologies during their flight. *Media, Culture & Society*, 41(6), 828–844. <https://doi.org/10.1177/0163443718813486>
- [Almohamed](#), A., Dey, A., Zhang, J., & Vyas, D. (2019). Extended reality for refugees: Pragmatic ideas through ethnographic research with refugees in [australia](#). *2019 IEEE International Symposium on Mixed and Augmented Reality Adjunct (ISMAR-Adjunct)*, 422–425. <https://doi.org/10.1109/ISMAR-Adjunct.2019.00046>
- [Beduschi](#), A. (2021). International migration management in the age of artificial intelligence. *Migration Studies*, 9(3), 576–596. <https://doi.org/10.1093/migration/mnaa003>
- Grubarov-Boskovic, S., [Kalantarvan](#), S., [Migali](#), S., & Scipioni, M. (2022). The impact of the Internet on migration aspirations and intentions. *Migration Studies*, 9(4), 1807–1822. <https://doi.org/10.1093/migration/mnab049>
- Kogia, E., [Liberopoulou](#), S., [Alamanos](#), N., [Pierros](#), V., & [Michalakelis](#), C. (2019). [RefConnect](#) – A mobile social network for refugees. In A. Teke Lloyd (Ed.), *Exclusion and inclusion in international migration: Power, resistance and identity* (pp. 207–225). [Transnational Press London](#).
- Nalbandian, L. (2022). An eye for an 'I': a critical assessment of artificial intelligence tools in migration and asylum management. *Comparative Migration Studies*, 10(1), 32. <https://doi.org/10.1186/s40878-022-00305-0>
- Özdemir, Ö., [Görgün](#), M., & Sarioğlu, E. B. (2024). Digital solidarity and adaptation: Applications developed for refugees in host countries. *Frontiers in Sociology*, 9, 1479288. <https://doi.org/10.3389/fsoc.2024.1479288>
- Shah, S. F. A., Hess, J. M., & Goodkind, J. R. (2019). Family separation and the impact of digital technology on the mental health of refugee families in the [united states](#): Qualitative study. *Journal of Medical Internet Research*, 21(9), e14171. <https://doi.org/10.2196/14171>

Ευχαριστώ πολύ!